

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 23 maja 2019 r.

BADK.DPK.133.26.2019 ŻU

P9-10/19	Data wpływu petycji 12 kwietnia 2019 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 22 maja 2019 r.

POSTĘPOWANIE CYWILNE

TEMAT

UZUPEŁNIENIE WYROKU

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Osoba fizyczna.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmian ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w celu zmiany art. 351 § 1, w zakresie biegu terminu na złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Przedmiotem petycji jest wniosek o zmianę art. 351 § 1 k.p.c., który zdaniem autora petycji powinien otrzymać brzmienie: „Strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu – od jego doręczenia lub od doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem w następstwie złożenia wniosku na podstawie przepisu art. 328 § 1, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.) w art. 327 § 1 stanowi, że: „Stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej RP, obecnej przy ogłoszeniu wyroku, przewodniczący udzieli wskazówek co do sposobu i terminów wniesienia środka zaskarżenia. Jeżeli zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych jest obowiązkowe, należy pouczyć stronę o treści przepisów o obowiązkowym zastępstwie oraz o skutkach niezastosowania się do tych przepisów”.

Zgodnie z art. 328 § 1 uzasadnienie wyroku sporządza się na wniosek strony zgłoszony w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji, a w przypadkach pozbawienia wolności i wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym - od dnia doręczenia sentencji. Wniosek złożony po terminie sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym. Sąd sporządza uzasadnienie wyroku również wówczas, gdy wyrok został zaskarżony w ustawowym terminie oraz gdy wniesiono skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, chyba że uzasadnienie zostało wygłoszone.

Strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy wyrok doręczono z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był

zamieścić z urzędu (art. 351 § 1).

Jedynie – w razie uzupełnienia wyroku w zakresie niezasądzonych kosztów postępowania lub jego natychmiastowej wykonalności – rozpatrywanie wniosku może nastąpić na posiedzeniu niejawnym (art. 351 § 2).

Orzeczenie uzupełniające wyrok zapada w postaci wyroku, chyba że uzupełnienie dotyczy wyłącznie kosztów lub natychmiastowej wykonalności (§ 3).

Zgodnie z art. 367 § 1 od wyroku sądu pierwszej instancji przysługuje apelacja do sądu drugiej instancji. Apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem (art. 369 § 1). Jeżeli strona nie zgłosiła wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji, termin do wniesienia apelacji biegnie od dnia, w którym upłynął termin do zgłoszenia takiego wniosku (§ 2).

Sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie (art. 370).

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Sąd Najwyższy w postanowieniu z 9 lutego 2018 r., sygn. akt I CZ 12/18 wyjaśnił, że „Nie można wnieść środka odwoławczego od orzeczenia, które nie zostało – w rozumieniu przepisów prawa procesowego - wydane. Chodzi tu zarówno o brak orzeczenia w ogóle, jak i o brak w wydanym orzeczeniu rozstrzygnięcia o określonym żądaniu lub jego części. W razie pominięcia przez sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcia (pozytywnego lub negatywnego) o zgłoszonym żądaniu lub o jego części, strona powinna złożyć, przewidziany w art. 351 § 1 k.p.c., wniosek o uzupełnienie orzeczenia, który nie konkuruje ze środkami odwoławczymi, a stanowi remedium, które może otworzyć stronie drogę do skutecznego wniesienia apelacji”.

Ponadto **Sąd Najwyższy** w postanowieniu z 7 kwietnia 2017 r., sygn. akt V CZ 30/17 zaznaczył, że „zgodnie z art. 351 k.p.c. wyrok niepełny, niezawierający jednego z rozstrzygnięć przesądzających o dochodzonym roszczeniu, może być uzupełniony na wniosek strony, złożony w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku. Treści brakującego rozstrzygnięcia co do roszczenia pieniężnego objętego powództwem, a także merytorycznego lub procesowego (odrzucenie pozwu, umorzenie postępowania) charakteru tego rozstrzygnięcia, nie można natomiast domniemywać na podstawie wykładni sformułowań użytych w sentencji lub na podstawie uzasadnienia wyroku”.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 28 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 156/15 wskazał, że wyrok uzupełniający ma być samodzielny i nie może zmierzać do dopisania jakiegokolwiek tekstu do już wydanego, niekompletnego wyroku.

INFORMACJE DODATKOWE:

Wyrok uzupełniający jest samoistny. Stosuje się do niego ogólne przepisy o wyrokach, zapada zatem po zamknięciu rozprawy, jest ogłaszany i zaskarżalny na ogólnych zasadach. Wniosek o uzupełnienie orzeczenia nie podlega opłacie.

Uzupełnienie wyroku może nastąpić tylko na wniosek; sąd z urzędu nie uzupełnia orzeczeń.

Orzeczenie, w którym sąd uzupełnia wyrok w zakresie merytorycznych żądań powoda, uwzględniając lub oddalając powództwo w uzupełnianym zakresie ma formę wyroku. Natomiast oddalenie wniosku o uzupełnienie wyroku, następuje w formie postanowienia. Uzupełnieniu podlega tylko sentencja wyroku, nigdy zaś jego uzasadnienie.

Do rozpoznania wniosku o uzupełnienie wyroku rzeczowo i miejscowo jest właściwy sąd, który wydał wyrok. Sąd orzeka w takim samym składzie; celowe zaś jest, aby – w miarę możliwości – był to ten sam skład osobowy. Wyrok sądu pierwszej instancji nie może zostać uzupełniony przez sąd odwoławczy.¹

OPRACOWAŁA

Żaneta Urawska-Łabęcka

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

¹ B. Bładowski, *Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroku, [w:] Metodyka pracy sędziego cywilisty*, 2013.